

Kosovas institūciju stiprināšana efektīvas migrācijas pārvaldē

Statuss: Noslēdzies

Publicēts: 15.04.2019.

ES

2019.gada 21.februārī noslēdzās Eiropas Savienības Apmācības (*Twinning*) projekta Nr. KS 14 JB JH 04 "Kosovas institūciju stiprināšana efektīvas migrācijas pārvaldē" (turpmāk-Projekts) īstenošana, kas tika uzsākta 2016.gada martā. Projekta kopējais plānotais finansējums bija 2.5 miljoni EUR, bet apgūti tika 2.2 miljoni EUR.

Projektā Nīderlandes Imigrācijas un Naturalizācijas dienesta vadībā kopīgi darbojas Latvijas, Zviedrijas, Beļģijas, Austrijas un Polijas eksperti. No Latvijas puses vadošā iestāde bija Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, kura bija atbildīga par Projekta 1.komponentes "Migrācijas stratēģija un likumdošana" vadīšanu, kā arī par ekspertu nodrošināšanu Projekta 2.komponentes īstenošanai. No Latvijas puses Projekta īstenošanā piedalījās Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Iekšlietu ministrijas, Valsts robežsardzes, Kultūras ministrijas un Ārlietu ministrijas eksperti. Laika posmā no 2016.gada marta līdz šī gada martam Projekta pasākumu īstenošanā ir piedalījušies 15 Latvijas puses eksperti, tai skaitā astoņi Pārvaldes darbinieki.

Šis mērķsadarbības projekts bija vērst uz Kosovas institucionālo spēju stiprināšanu migrācijas un patvēruma jomā ilgtermiņā. Par prioritāti tika noteikta Kosovas institūciju, kas nodarbojas ar legālās migrācijas, patvēruma un nelegālās migrācijas lietām, jauktām migrācijas plūsmām, ārvalstu pilsoņu integrāciju un no ārvalstīm atgriezušos Kosovas pilsoņu reintegrāciju, kapacitātes stiprināšana

Šī projekta mērķis bija arī veicināt strukturālas un mērķtiecīgas informēšanas kampaņas izveidi un īstenošanu saistībā ar nelegālās migrācijas riskiem, iespējamiem ieguvumiem no legālas migrācijas, kā arī informāciju par noteikumiem, kas regulē piekļuvi ES dalībvalstu darba tirgum.

Mērķsadarbības ietvaros tika nodrošināts arī atbalsts Kosovas iestādēm, pildot prasības, kas izriet no Stabilizācijas un asociācijas nolīguma, jo īpaši brīvības, drošības un tiesiskuma jomā.

GALVENIE REZULTĀTI

1. komponente: Migrācijas stratēģija un tiesību akti

- Izstrādāts jauns Patvēruma likums un izstrādāti grozījumi Likumā par ārvalstu pilsoņiem, lai saskaņotu abus likumus ar jaunākajām ES direktīvām un regulām; Parlaments ir pieņēmis gan jauno Patvēruma likumu, gan Likumu par ārvalstu pilsoņiem;

- Izstrādāti administratīvie norādījumi un noteikumi saskaņā ar ES standartiem šādās jomās:

- *uzturēšanās atļauju izsniegšana;*

- patvēruma meklētāju reģistrēšana un sākotnējā palīdzība;
- lēmumu pieņemšana saistībā ar patvēruma pieteikumiem;
- nelegālo migrantu atpakaļnosūtīšana;
- patvēruma meklētāju uzņemšanas centra darbība;
- nelegālo migrantu aizturēšanas centra darbība;
- pilsonības iegūšana;
- bezvalstnieku statuss;
- Pilsonības, patvēruma un migrācijas pārvaldes informācijas sistēma;
- ārvalstu pilsoņu integrācija;

Izstrādāta jauna Nacionālā migrācijas stratēģija 2019.-2023. gadam un Rīcības plāns, kā arī uzraudzības un ziņojuma par Rīcības plāna izpildes gaitu mehānisma koncepcija;

2. komponente: Migrācijas pārvaldība

- Izstrādāti informatīvi materiāli iespējamajiem migrantiem par migrācijas noteikumiem un likumiskām darba migrācijas iespējām vairākās ES dalībvalstīs kā alternatīva nelegālajai migrācijai un nodarbinātībai;
- Sniegts ieguldījums jaunajā Diasporas stratēģijā, jo īpaši attiecībā uz diasporas iesaistīšanas veicināšanas mehānismu attīstīšanu vietējā līmenī;
- Izstrādātas standarta operatīvās procedūras, iekšējie noteikumi un plāns ārkārtas situācijām nelegālo migrantu aizturēšanas centram, pamatojoties uz jaunajiem Noteikumiem par aizturēšanas centra darbību, kas arī tika izstrādāti Mērķsadarbības projekta ietvaros;
- Aktualizēta robežkontroles procedūru rokasgrāmata, kas paredzēta visiem robežpolicijas darbiniekiem, kas strādā Kosovas robežšķērsošanas vietās, īpašu uzmanību pievēršot jaukto migrācijas plūsmu, kas sastāv no nelegālajiem migrantiem, patvēruma meklētājiem, bēgļiem, cilvēku tirdzniecības upuriem, bez pavadības esošiem nepilngadīgajiem un citām neaizsargātām grupām, organizēšanai;
- Atbalsts Kosovas vīzu sistēmas turpmākai pilnveidei, kā arī Ārlietu ministrijas vīzu speciālistu apmācība vīzu pieteikumu izskatīšanā;
- Izstrādāts apmācību plāns un rokasgrāmata Pilsonības, patvēruma un migrācijas pārvaldei, kā arī sniegti koordinātoru apmācības kursi;
- Izstrādāts ārkārtas rīcības plāns migrācijas plūsmu un jo īpaši neparedzēta nelegālo migrantu un patvēruma meklētāju pieplūduma pārvaldībai

3. komponente: Reemigrantu reintegrācija

- Nodrošināts atbalsts pašvaldību rīcības plānu reintegrācijas jomā pārskatīšanai;
- Izstrādātas vadlīnijas bez pavadības esošo nepilngadīgo reintegrācijai;
- Izveidota sistēma reemigrantu reintegrācijas pārraudzībai.

- Radītas procesu kartes visu ieinteresēto pušu komunikācijas un koordinācijas procesu vizualizēšanai un stiprināšanai reintegrācijas jomā centrālā un vietējā līmenī;
- Izstrādāts apmācību plāns un apmācību paketes Repatriēto personu reintegrācijas departamentam, kā arī nodrošināti apmācības koordinātoru kursi;
- Īstenots pilotprojekts informācijas apmaiņai starp Zviedriju (kā ES dalībvalsts piemēru) un Kosovureemigrantu atgriešanas un reintegrācijas jomā;
- Sagatavots rīcības plāns lietu vadības sistēmas stratēģiskai izveidei ar mērķi izmantot datus no CVS, lai izstrādātu reintegrācijas politikas centrālā un vietējā līmenī.

4. komponente: Sabiedrības informēšana par nelegālās migrācijas riskiem un legālās migrācijas iespējamām priekšrocībām

Izveidota un īstenota sabiedrības informēšanas kampaņa ar mērķi brīdināt iespējamus migrantus par riskiem, kas saistīti ar nelegālo migrāciju, un rosināt viņus palikt Kosovā, lai migrētu legālā veidā

Kampaņas ietvaros tika veiktas šādas darbības:

- *video vēstījumu publicēšana tīmekļa vietnēs un sociālajos tīklos;*
- *vēstījumu pārraide televīzijā un radio;*
- *skrejlapu izdalīšana, plakātu un baneru izvietošana visā Kosovā;*
- *digitāla banera reklāma digitālajās platformās;*
- *tikšanās ar septiņu pašvaldību, kam raksturīgs augsts migrācijas potenciāls, iedzīvotājiem, kā arī informatīvas sesijas septiņās augstskolās, piedaloties 550 studējošajiem.*

Projekta 1.komponentes vadītājs

O.Vaikulis

<https://www.pmlp.gov.lv/lv/projekts/kosovas-instituciju-stiprinasana-efektivas-migrācijas-parvalde>